ಡಾ|| ಮಹಾದೇವಿ*

ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳು-ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಮೈಸೂರಿನ ಒಡೆಯರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೧೦ರ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಜೈನ ಧರ್ಮವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕದಂಬ, ಗಂಗ, ಚಾಲುಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಹೊಯ್ಸಳ ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರ ಅರಸರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೧೦–೧೭೩೪ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜರ ಪರಮತಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದ ಹಿತೇಚ್ಛುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಒಡೆಯರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ೧೬೧೭–೧೬೩೭ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು ಜೈನಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವರು ಜೈನಧರ್ಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಚಾಮರಾಜರು ಒಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಜೈನ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ್ದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಜೈನಮಠಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಮಾನಗೊಂಡಿರಲಾಗಿ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾದಿ ಸೇವೆಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜೈನ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಂಡಿತರು ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಜಗದೇವರಾಯನ ದುರ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನೊಂದು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳವನ್ನು ತೊರೆದು ಗೆರುಸೊಪ್ಪೆಯ ಭೈರವರಾಜನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೩೧ರಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ನೊಂದುಕೊಂಡ ಚಾಮರಾಜರು ಕೂಡಲೇ ಅಡಮಾನಗೊಂಡಿದ್ದ ಜೈನಮಠದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದುದರ ಬಗೆಗೆ ಆ ಕಾಲದ ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮಠಗಳಿಗೆ ಮುಂದೊದಗಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿದ ಚಾಮರಾಜರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಮಠಗಳು ಮುಂದೆ ತಮಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಒತ್ತೆಯಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗೆರುಸೊಪ್ಪೆಯಿಂದ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿ

*. ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಯೋಜಕಿ, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-೬.

ಕೊಡು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಚಾಮ ರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು, ವಾದ-ವಿವಾದಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಬಗೆಯ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿ ಅರಸರು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತಲ್ಲದೆ, ಸ್ವತಃ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಂಡಿತರು ಆ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವಂತೆ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದರು. ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆ ಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ 'ಭರತೇಶ ವೈಭವ' ಹಾಗೂ ಬೊಮ್ಮರಸನ 'ಹರಿವಂಶ', 'ಸನತ್ಕುಮಾರ ಷಟ್ಪದಿ' ಮತ್ತು ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದ ದೊಡ್ಡಯ್ಯನ 'ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಚರಿತೆ'ಗಳಂತಹ ಕೃತಿಗಳ ವಾಚನ ಈ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಜೈನ ಧರ್ಮವು ಲೋಕೋತ್ತರ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮವೆಂದು ಸಭಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜರು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಜೈನಧರ್ಮದ ಪರವಾಗಿ ಅರಸರಿಗಿದ್ದ ಈ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿ ಅವರ ಅನಂತರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಂಠೀರವ ನರಸ ರಾಜ ಒಡೆಯರು ಹಾಗೂ ದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯರು ೧೬೩೮ ರಿಂದ ೧೬೫೯ರ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಜೈನಬಸದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ಜೈನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ಬೊಮ್ಮರಸ ಪಂಡಿತ, ಶಾಂತಪಂಡಿತ, ಪದ್ಮಪಂಡಿತ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ದತ್ತಿ ನೀಡಿದರು. ದೇವರಾಜರು (೧೬೫೯–೧೬೭೩) ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಪಂಡಿತಾ ಚಾರ್ಯರು ಜೈನಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನ ಛತ್ರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮದನಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇವರಂತೆಯೇ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದರು.

ಚಾಮರಾಜರಂತೆ ಇವರೂ ಜೈನಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಗೌರವ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಚಿದಾನಂದರೆಂಬ ಜೈನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನು ಓರ್ವನೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯಿತು. ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣು ಗಳಾದ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮ ಪಂಥಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಂಖ್ಯ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ಜೈನ, ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಮುಂತಾದ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ದರ್ಶನ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದರ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆಯಾ ಧರ್ಮಗಳ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಚಿದಾನಂದ ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಮೊದಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತ ರಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಕೆಲವು ನಿಷಿದ್ಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವರು ತ್ಯಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನಷ್ಟೇ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅರಮನೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಜನರು ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಕೇವಲ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕವಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳದ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಂಡಿತರು ನಿಧನರಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜೈನ ಮಠಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಉಂಟಾದಾಗ ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಜರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಚಿದಾನಂದರಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ

ವಿವಾದಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಜೈನಮಠದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸಿ ಅದರ ಘನತೆಯನ್ನು ಗೌರವವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಜ ಒಡೆಯರು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸ್ನೇಹದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರು ಜೈನ ಮತದ ಬಗೆಗೆ ಅಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಂಗಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಈ ಜೈನ ಪಂಡಿತನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಒಡಮೂಡಿತು. ಅನಂತರ ಅವರು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದಾಗ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಾಮಾತ್ಯನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಜೈನಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನೆನಿಸಿದ್ದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯನಾಗಿದ್ದು ಅರಸರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೭೪ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ದತ್ತಿ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು 'ಜಾಣ್ಮೆಯುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರು' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಾಮಾತ್ಯನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನು ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ವರ್ಧಮಾನ ಮಹಾವೀರನಿಗಾಗಿ ಅವನು ಒಂದು ಜಿನಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅವನು ರಥವೊಂದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಅರಸರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೭೮ರಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಜೈನಧರ್ಮದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನಿಗೆ 'ಜೈನಕುಲರತ್ನ ಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತೆಂದು 'ಅನಂತಕವಿ'ಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಕಾಲದ ಜೈನಧರ್ಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಹೆಸರು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೮೬ರಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅರಮನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಂಡಿತನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ವಿಲ್ಕ್ಸ್‌ರವರು ರಾಜನ ಗಮನ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹರಿಸಿದರೆಂಬ ಆಪಾದನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಂಗಮರು ಕುತಂತ್ರ ಹೂಡಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಬಹುನೊಂದುಕೊಂಡವರಾಗಿ ಈ ಹೀನಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಧೃತಿಗೆಡಬಾರದೆಂದು ಜೈನರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದ ಅವರು ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ತಟಾಕವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರಿಗೆ 'ಜೈನಕುಲರತ್ನಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಜೈನೋತ್ಸವ'ದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಊರಿನ ಮುಖ್ಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನ್ಯ ಧರ್ಮೀಯರು ಅಡಚಣೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಎಂಬುವವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೂರಿನ ಮೇರೆಗೆ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ತಕ್ಷಣ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಜೈನರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಪಿತ್ತರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ

ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಜೈನೋತ್ಸವವು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳೂ ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಜ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಆತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಧರ್ಮವು ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ನಂತರ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ಇಮ್ಮಡಿ ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯರು (೧೭೦೪–೧೭೧೪) ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಜೈನಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಭಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೈನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪದುಮಣ್ಣಯ್ಯನೂ ಮೈಸೂರಿನ ಕರಣಿಕನಾಗಿ ದೇವರಸನೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂರ ಪಂಡಿತ, ಧರಣಿಪಂಡಿತ, ಕುದೇರು ದೇವಚಂದ್ರ ಪಂಡಿತ, ಉಗ್ರಾಣದ ಚಲುವಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಜೈನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕಂಠೀರವರು ಪೂರ್ವ ನಿಬಂಧನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಉಂಬಳಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರೆಂದು ದೇವಚಂದ್ರನ ರಾಜಾವಳಿ ಕಥಾಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕನಕಗಿರಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಭೂಮಿಗಳನ್ನು ದತ್ತಿ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೈನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಇಮ್ಮಡಿ ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯರ ಜೈನ ಮತಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ.

ಇವರಂತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು (೧೭೧೪–೧೭೩೨) ಜೈನಧರ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರ. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಂತೆಯೇ ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಹ ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಮ್ಮನವರೊಡನೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೊಮ್ಮಟಸ್ವಾಮಿಯ ಆರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳಿಗಾಗಿ ಕಸಬ ಮತ್ತು ಬೆಳಗೊಳ ಗ್ರಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಂಟು ಕರಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ದಾನ ನೀಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಜ ಒಡೆಯರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಭೋಜನ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಅಣ್ಣಯ್ಯನೆಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು. ಆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರ ವರಹ ಆದಾಯವುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮವೊಂದನ್ನು ದತ್ತಿ ನೀಡಿದರು. ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನವರು 'ಕಡ್ಡಿಗೆ ಸಮ ಮಿಕ್ಕ ದೇವರು' ಎಂದು ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ (೧೭೧೪-೧೭೩೨) ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಮತೀಯ ಗಲಭೆಯೊಂದು ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವೀರಶೈವರು ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರೆಂಬ ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಒಡೆಯರು ತಕ್ಷಣ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಜೈನರು ಉತ್ಸವ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಒಡೆಯರ ಪ್ರಜಾಹಿತಚಿಂತನೆಗೂ ದೈವಭಕ್ತಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗೆ ಇದೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿದರ್ಶನ. ಹೀಗೆ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿದ್ದರೂ ಜೈನಧರ್ಮ ಅರಸರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಡೆಯರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ದೊರೆತವು. ತಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಒಡೆಯರುಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಆ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನೆರವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮವು ಇಂದು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೇನೊ.